

بررسی و تحلیل مؤلفه‌های طریقت چشتیه بر اساس متن شمایل‌الاعتقا و رذایل‌الاشقیا

زهرا رحیمی^۱، محمد رضایی^۲، قدرت الله خیاطیان^۳

چکیده

موضوع پژوهش پیش رو، نقد و بررسی مؤلفه‌های طریقت چشتیه بر اساس متن شمایل‌الاعتقا و رذایل‌الاشقیا اثر کاشانی است. خواجه رکن‌الدین دبیر کاشانی خلدآبادی رساله شمایل‌الاعتقا را که مجموعه‌ای از اندیشه‌های صوفیان می‌باشد، به رشته تحریر درآورده است. نگارش کتاب در زمان حیات برهان‌الدین غریب آغاز شده است و در این اثر آینه‌ای تمام‌نما از عرفان قرن هشتم را می‌توان مشاهده کرد. از رساله شمایل‌الاعتقا تاکنون یک نسخه چاپ سنگی به سال ۱۳۴۷ هـ.ق. در حیدرآباد دکن به چاپ رسیده است و چندین نسخه غیرچاپی نیز موجود است. تصوف عملی، ذکر، کرامت، توبه، بیعت، ارتباط مرید و مراد، آداب خرقة، سماع، یقظه و بیداری و... از جمله مؤلفه‌های مهم عرفانی در این اثر مورد بررسی است. پژوهش حاضر بر مبنای مطالعات سندکاوی، کتابخانه‌ای و به روش فیش‌برداری انجام گرفته است.

کلیدواژه: شمایل‌الاعتقا و رذایل‌الاشقیا، رکن‌الدین دبیر کاشانی، چشتیه، آداب و تعلیمات، عرفان.

۱. دانشجوی دکتری زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه سمنان، سمنان، ایران

Zahra.rahimi@alum.semnan.ac.ir

۲. استادیار گروه زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه سمنان، سمنان، ایران (نویسنده مسئول)

Mohamad rezaie@semnan.ac.ir

۳. استاد گروه ادیان و عرفان، دانشگاه سمنان، سمنان، ایران

khayatian@semnan.ac.ir